

pieczęć szkoły

**WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2022/2023**

JĘZYK POLSKI

KURATORIUM OŚWIATY
w Katowicach



wom
CZĘSTOCHOWA

Informacje dla ucznia

1. Na stronie tytułowej arkusza w wyznaczonym miejscu wpisz swój kod ustalony przez komisję.
2. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 12 stron (zadania 1–23).
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach zamkniętych podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zaznacz ją znakiem „x” **bezpośrednio na arkuszu**.
6. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊗ i zaznacz inną odpowiedź znakiem „x”.
7. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
8. Przygotowując odpowiedzi na pytania, możesz skorzystać z miejsc opatrzonych napisem *Brudnopis*. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

KOD UCZNIĄ

--	--	--

.....
.....
*Imię i nazwisko ucznia
wypełnia
Wojewódzka Komisja Konkursowa*

Stopień trzeci

**Czas pracy:
120 minut**

WYPEŁNIA KOMISJA KONKURSOWA

Numer zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Suma
Liczba punktów możliwych do zdobycia	2	2	2	4	3	1	3	1	3	1	2	1	2	1	1	3	2	1	2	2	2	2	17	60
Liczba punktów ustalona przez wojewódzką komisję konkursową																								

Liczba punktów umożliwiająca uzyskanie tytułu: finaliści – 30

Liczba punktów umożliwiająca uzyskanie tytułu: laureata – 54

Podpisy członków komisji:

1. Przewodniczący –
2. Członek komisji sprawdzający pracę –
3. Członek komisji weryfikujący pracę –

Zadania od 1. do 11. dotyczą powieści Nicholasa Bowlinga *W cieniu bohaterów*.

Zadanie 1. (0–2 p.)

Uzupełnij tabelę, dopisując do zamieszczonych w niej informacji imiona bohaterów.

Togodumna, Epafrodyt, Druzylla, Medos, Eriopis, Toas

sekretarz Nerona	
żona Sylwana	
syn herosa Jazona	
grecki wykształcony niewolnik	
kapłanka, potomkini Medei	
niewolnica z Brytanii	

Zadanie 2. (0–2 p.)

Zapisz 2 różne sposoby, które zastosowano w powieści, by przybliżyć czytelnikom realia starożytnego świata.

1.
.....
2.
.....

Zadanie 3. (0–2 p.)

Wymień dwie cechy senatora Gajusza Domicjusza Tullusa odróżniające go od innych rzymskich patrycjuszy. Podaj przykłady z treści książki, które dowodzą, że odznaczał się tymi cechami.

1. Cecha:
Przykład:
.....
2. Cecha:
Przykład:
.....

Zadanie 4. (0–4 p.)

W imieniu Gajusza Domicjusza Tullusa zredaguj zaproszenie na obiad skierowane do jego przyjaciela Kwintusa Emiliusza Sylwana. Użyj dwóch argumentów zachęcających adresata do wzięcia udziału w uczcie. Odwołaj się przy tym do realiów starożytnego Rzymu.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 5. (0–3 p.)

Uzupełnij tabelę. Nazwij środki stylistyczne użyte w podanych fragmentach. Określ funkcję, jaką pełnią w tekście.

Nazwa środka stylistycznego	Fragment tekstu	Funkcja w tekście
	<i>Podczas obchodów święta Kybele Rzym wrzał niczym niepilnowany garnek na ogniu.</i>	
	<i>Słońce zaczynało spijać rosę z trawy.</i>	
	<i>W chwilę później z nicości wyłoniła się twarz Rzymianina, starego i pomarszczonego.</i>	

Zadanie 6. (0–1 p.)

Dokończ zdanie, wybierając właściwą odpowiedź.

Bycie herosem według Tog polega na

- A. unikaniu życiowych problemów.
- B. współdziałaniu z losem i bogami.
- C. mierzeniu się z przeciwnościami losu.
- D. poddawaniu się cierpieniu i trudnościom.

Zadanie 7. (0–3 p.)

Na podstawie przywołanego fragmentu wyjaśnij, co miała na myśli Tog, oceniając Rzymian. Zbuduj zdanie wielokrotnie złożone, w którym zastosujesz poniższe zdania składowe:

- zdanie złożone współrzędnie łączne,
- zdanie podrzędne przydawkowe,
- zdanie podrzędne okolicznikowe przyczyny.

Narysuj wykres zbudowanego przez siebie zdania.

Tog: *Rzymianie myślą, że są cywilizowani jak nikt inny, ale nic nie wiedzą o świecie.*

.....
.....
.....
.....

Wykres:

Zadanie 8. (0–1 p.)

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B, a następnie jej uzasadnienie – 1, 2 albo 3.

Złote runo to mitologiczny motyw o charakterze

A	alegorii,	ponieważ	1	jego sens jest wieloznaczny.
B	symbolu,		2	należy zrozumieć go dosłownie.
			3	ma jedno utrwalone kulturowo znaczenie.

Zadanie 9. (0–3 p.)

Napisz, jakimi motywami kierowali się wymienieni poniżej poszukiwacze złotego runa.

Użyj wyłącznie równoważników zdań.

Neron –

Tog –

Kadmos –

Potomkowie herosów –

Zadanie 10. (0–1 p.)

Wielu bohaterów książki dążyło do zdobycia złotego runa. Czy Twoim zdaniem trafiło ono ostatecznie we właściwe ręce? Wyraź swoje stanowisko oraz je uzasadnij.

.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 11. (0–2 p.)

Przekształć tekst, zmieniając mowę niezależną na mowę zależną.

Neron, rozglądając się gorączkowo wokół siebie, wykrzyknął:

– Ten chłopak będzie moim końcem!

Potem zaś wrzasnął do heroidai:

– Zabijcie go!

.....
.....
.....

Zadania od 12. do 16. oraz 18., 20., 22. dotyczą filmu *Chłopiec z burzy*.

Zadanie 12. (0–1 p.)

Wybierz jednego z bohaterów filmu i uzasadnij, że słowa: *Każda historia ma gorszy moment, zanim sprawy się polepszą* dotyczą jego życiowych doświadczeń. Odwołaj się do treści filmu.

Bohater:

Uzasadnienie:

.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 13. (0–2 p.)

Objasnij, w jaki sposób wprowadzono do filmu retrospekcję. Podaj przykład wydarzenia, które zostało ukazane w takiej formie.

Sposób wprowadzenia retrospekcji:

.....

Wydarzenie, które zostało ukazane w formie retrospekcji:

.....

.....

Zadanie 14. (0–1 p.)

Przeszłość Michaela i terażniejszość Madeline łączą wyraźne analogie. Wskaż dwie z nich.

analogia – podobieństwo, zgodność pod pewnym względem

1)

2)

Zadanie 15. (0–1 p.)

Wskaż poprawny zapis nazwy kontynentu w formie dopełniacza liczby pojedynczej.

A. *Australi*

B. *Australji*

C. *Australii*

D. *Australij*

Zadanie 16. (0–3 p.)

Odwołując się do historii Michaela oraz jego przeżyć, napisz, co dała mu bliska relacja ze zwierzętami. Ułóż dwa zdania pojedyncze. W każdym ze zdań wskaż inną korzyść.

1)

2)

Zadanie 17. (0–2 p.)

Do podanych nazw procesów fonetycznych powodujących różnice między wymową a pisownią dobrać odpowiadające im przykłady wybrane z podanego niżej zdania.

To nie pierwszy raz, kiedy dzięki prośbom widzów autor wspaniałych zdjęć do filmu został wyróżniony.

Wyraz	Nazwa zjawiska fonetycznego
	ubezdźwięcznienie wsteczne
	uproszczenie grupy spółgłoskowej
	udźwięcznienie wsteczne

Zadanie 18. (0–1p.)

Przyjrzyj się przedstawionym poniżej kadrom, a następnie wykonaj polecenie.



Wybierz odpowiedź zawierającą poprawną ocenę prawdziwości poniższych stwierdzeń.

Pierwszy kadr to plan pełny. Drugi kadr to zbliżenie.

- A. Obydwa stwierdzenia są fałszywe.
- B. Obydwa stwierdzenia są prawdziwe.
- C. Pierwsze stwierdzenie jest prawdziwe, a drugie – fałszywe.
- D. Pierwsze stwierdzenie jest fałszywe, a drugie – prawdziwe.

Zadanie 19. (0–2 p.)

Wypisz tematy oboczne i oboczności występujące w odmianie rzeczownika *lato*.

Tematy oboczne:

Oboczności:

Zadanie 20. (0–2 p.)

Chłopiec z burzy to film zaliczany do kina rodzinnego. Udowodnij, że zarówno widz kilkuletni, jak i widz dorosły znajdą w nim coś dla siebie. Odwołaj się do treści filmu oraz wykorzystanych w nim środków filmowych.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 21. (0–2 p.)

Uzupełnij poniższe zdania poprawnymi formami imiesłowów. W każdą lukę wpisz imiesłów utworzony od bezokolicznika podanego w nawiasie.

Dorosły Michael, opowiadając wnuczce swoją historię, zabiera ją w 1) (*pouczyć*) podróż. Dzieli się z nią opowieścią, 2) (*pokazać*) jej kawałek swojego dzieciństwa.

Podaj pełne nazwy wpisanych imiesłowów, np. *imiesłów przymiotnikowy bierny*.

- 1) imiesłów
- 2) imiesłów

Zadanie 22. (0–2 p.)

W filmie *Chłopiec z burzy* można odnaleźć różne prawdy uniwersalne. Zapisz jedną z nich i uzasadnij jej związek z treścią filmu.

Prawda uniwersalna:

Uzasadnienie:
.....
.....
.....
.....

